

INTERVJU S PREDSEDNIKOM VLADE RS

Gospod predsednik vlade, v političnem življenju ste aktivni že dolgo časa. Kdaj in zakaj ste se odločili za to poklicno pot, ki zahteva veliko vašega časa, in kako usklajujete čas med osebnim in poklicnim življenjem?

Težko bi rekel, da sem se za delo v politiki odločil sam. K tej odločitvi so precej pripomogli tisti, ki so me pred dvajsetimi leti spravili v zapor in na zrežiran sodni proces. Tisti čas je bil nekaj posebnega, saj nam je bila Slovencem dana zgodovinska priložnost, da dosežemo trajne spremembe, da si ustvarimo samostojno, demokratično in gospodarsko uspešno državo. Čeprav takrat uspehov, ki jih je Slovenija dosegla v sedemnajstih letih od svoje samostojnosti, nismo mogli niti slutiti, pa sem bil trdno prepričan, da moramo poskusiti.

Usklajevanje obveznosti je pogosto zelo naporno. Še zlasti v prvi polovici letošnjega leta, ko je Slovenija usmerjala in vodila delo celotne Evropske unije, se je velikokrat zgodilo, da »osebnega življenja« sploh nisem imel. Pa tudi sicer je moje delo v teh štirih letih, ko vodim delo vlade, zahtevalo veliko časa in energije. Vendar pa danes, ko gledam naše dosežke, ki so rezultat skupnega truda vseh nas, svoje odločitve nikakor ne obžalujem.

Vem, da imate kot predsednik Vlade Republike Slovenije ogromno dela, zato uskladitev vseh obveznosti gotovo zahteva natančno organizacijo. Zanima me, kako se začne navaden delovni dan predsednika vlade?

Težko bi govoril o navadnem delovnem dnevu, saj pravzaprav dan ni enak dnevu. Moji delovniki, pogosto pa tudi konci tedna, so

zapolnjeni z različnimi sestanki z ministri in drugimi sodelavci, tujimi državniki, predstavniki civilne družbe. Tudi sama priprava, proučevanje gradiv, analiz in dosjejev ter usklajevanje dela celotne vlade zahteva precej časa. K sreči mi je pri tem v veliko pomoč sodobna tehnologija, saj je marsikaj mogoče urediti po telefonu, elektronski pošti, pogosto pa je še vedno potreben osebni kontakt. Tudi povabilom na različne prireditve, koliko mi pač dopuščajo druge obveznosti, se rad odzovem.

Republika Slovenija je bila v letošnjem letu kot prva nova država članica predsedujoča Svetu Evropske unije. Kakšne so vaše izkušnje iz predsedovanja in kaj bo to pomenilo za Slovenijo in državljane v prihodnje?

Teh šest mesecev je bilo zagotovo nekaj posebnega. Po eni strani mi je v veliko čast, da sem imel možnost voditi delo Evropskega sveta, po drugi strani pa je bil to tudi izjemen napor in sem kar vesel, da je za menoj.

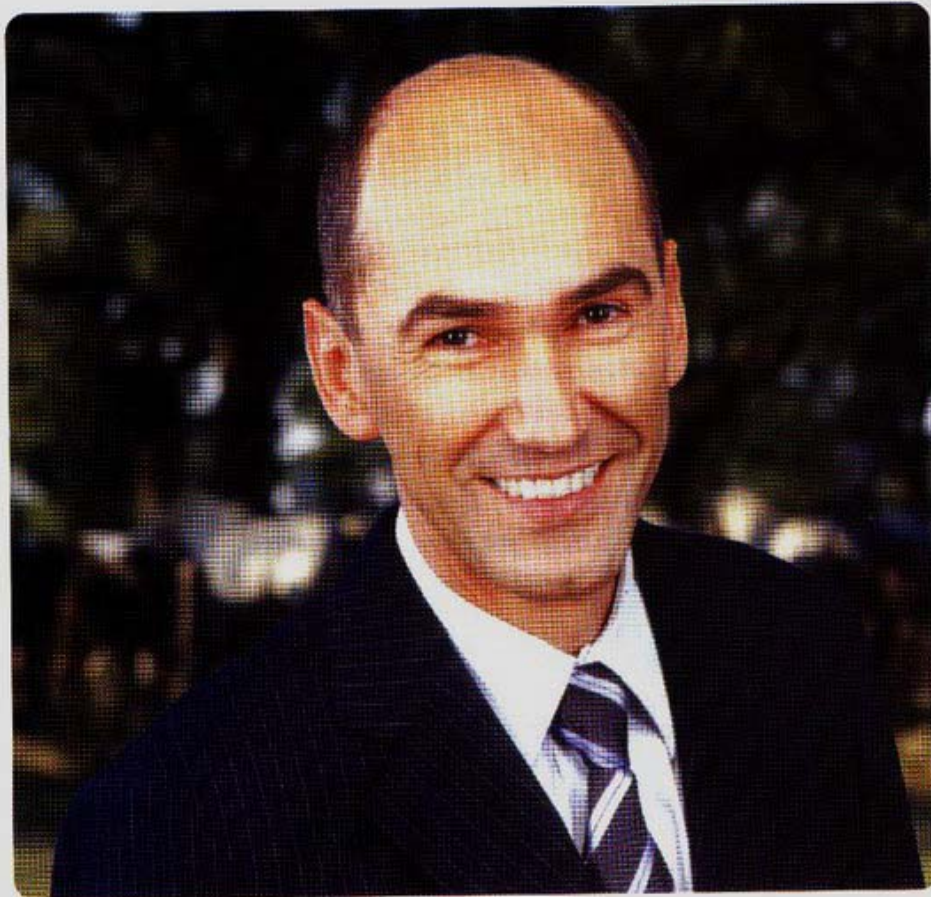
Predsedovanje ni zgolj del skupne odgovornosti, ki smo jo prevzeli z vstopom v Evropsko unijo. Za Slovenijo je to predvsem pomembna naložba v prihodnost države, njenih državljanek in državljanov. Poglobili smo svoje znanje, pridobili dragocene izkušnje, ustvarili nova zaveznitva in si utrdili samozavest. Na tej osnovi bomo v prihodnje v evropskih in drugih mednarodnih institucijah lažje zastopali slovenske nacionalne interese. Velika dodana vrednost pa ni zgolj za Slovenijo, temveč za vse posameznike, ki so sodelovali pri tem zgodovinskem projektu in si ob tem pridobili izkušnje, ki jih ni mogoče dobiti nikjer drugje.

Ob tem ne smemo pozabiti, da je Slovenija je v tem času gostila veliko dogodkov. Našo kulturo in naravne znamenitosti je spoznalo več deset tisoč novinarjev, politikov, uradnikov, oblikovalcev svetovnega javnega mnenja. Dobro mnenje, ki so si ga ustvarili o naši državi in ljudeh, je velik prispevek k promociji Slovenije. Ne nazadnje to potrjujejo tudi nedavni anketi Slovenske turistične organizacije, ki kažejo, da se je povpraševanje po slovenskih turističnih krajih v glavnem povečalo zaradi medijske pozornosti, ki je bila Slovenija deležna v prvi polovici letošnjega leta.

Mnogokrat so vprašanja socialnega varstva invalidov v programih političnih strank potisnjena na stran. Kakšno strategijo boste kot predsednik vodilne politične stranke SDS v prihodnje zastopali, da se bo trenutno invalidsko varstvo v RS izboljšalo oz. nadgradilo?

V Slovenski demokratični stranki smo se v programu za naslednje mandatsno obdobje zavezali k reševanju problematike invalidov zlasti na področju zaposlovanja in rehabilitacije. Boj proti vsem oblikam socialnega izključevanja invalidov pa je naša stalnica. So enakopravni državljani, imajo pravico do samostojnega življenja in vključenosti v družbo ter ustrezne pomoči pri tem, pravico do zaposlitve in socialne varnosti.

Tej naši zavezi smo sledili že v sedanjem mandatu, saj so bile z večkratnimi spremembami zakonodaje uvedene številne izboljšave na področju varstva invalidov in njihovega nemotenega vključevanja v družbo. Poseben napredek je bil storjen na področju t. i. kvotnega sistema – dolžnosti delodajalcev, da zaposlujejo predpisano število invalidov. Z veseljem ugotavljamo, da se je pri izvajanju novega sistema izkazalo, da je število zaposlenih invalidov večje od ocenjenega in da je veliko delodajalcev, ki imajo zaposleno večje število invalidov od predpisanega. Pohvalno in pozitivno je, da se delodajalci, vsaj

Vztrajajte. Nikoli ne odnehajte. Bodite dovolj glasni. Skoraj vsak izmed nas je bil že v življenju postavljen pred dilemo »vztrajati ali se vdati«.

Foto: Tomo Brejc

po prvih podatkih sodeč, zelo številčno odločajo za uveljavljanje vzpodbud za zaposlovanje invalidov. Obstoječi zakon pozitivno vpliva na možnosti invalidov, da lažje in hitreje najdejo zaposlitev, hkrati pa še vedno uživajo potrebno raven socialne zaščite.

Prav tako je bilo že v tem mandatu veliko dela vložnega v pripravo zakona o dolgotrajni oskrbi. Ker gre za zelo široko tematiko, verjamemo, da nam bo v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi v naslednjem mandatu zakon uspelo sprejeti in ga tudi dosledno izvajati. Predlagali bomo, da se na občinski oziroma pokrajinski ravni ustanovijo centri za pomoč starostnikom oziroma osebam, ki potrebujejo dolgotrajno nego s 24-urno dosegljivostjo. Hkrati pa menimo, da je treba vzpostaviti enovit samostojen vir financiranja, v katerega bi prenesli del sredstev iz zdravstvenega zavarovanja, del iz socialnega varstva, preostali del pa zagotovili z obveznim zavarovanjem za dolgotrajno nego.

Invalidi smo ena izmed ranljivih skupin, ki so nam kršene človekove pravice. Za svoje pravice in rešitev naših problemov, kot so vključitev v družbo, prilagoditev okolja, povišanje cenusa za medicinsko tehnične pripomočke (npr. za invalidski voziček, blazine proti preleženinam ...) se borimo že vso svojo zgodovino. Država si sicer prizadeva za boj proti diskriminaciji invalidov in reševanju teh problemov, pa vendar – kdaj bo navsezadnje le prišel čas, ko bo teorija prešla v prakso?

Prehaja v prakso, žal pa ne vedno dovolj hitro. Nekaterih vprašanj, ki so vezana na večja finančna vlaganja, tudi ni mogoče rešiti v enem mandatu. Zagotovo pa so mogoči pospeški, večji od povprečja zadnjih 15 let. Tako smo v okviru ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ustanovili poseben direktorat za invalide. Ta je prvi pogoj za uspešno koordinacijo in uresničevanje zastavljenih ciljev. Sprejeli smo Akcijski program za invalide 2007–2013 in strategijo

Nacionalne usmeritve za izboljšanje dostopnosti grajenega okolja, informacij in komunikacij, ki predstavljata okvir za uresničevanje pravic invalidov ter izvajanje ukrepov na tem področju. Prvo poročilo o izvajanju akcijskega programa kaže, da se številni zapisani cilji že uresničujejo. Kot sem že dejal, smo bili še posebno uspešni na področju zaposlovanja, kjer smo po predhodnem posvetovanju s socialnimi partnerji in invalidskimi organizacijami oblikovali in sprejeli številne ukrepe, ki dajejo invalidom boljše možnosti za vključevanje v delo in družbo na sploh. Seveda pa se vedno najde kakšno področje, kjer je mogoče narediti več. Tu prav gotovo velja omeniti področje medicinsko-tehničnih pripomočkov, odstranjevanja ovir v grajenem okolju, ipd.

Ob tem bi želel posebej omeniti dobro sodelovanje z Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije in vsemi reprezentativnimi invalidskimi organizacijami, še zlasti ko gre za zagotavljanje trajnega in stabilnega vira financiranja delovanja invalidskih organizacij ter posebnih socialnih programov, ki jih izvajate. Vlada se bo zato tudi v prihodnje zavzemala, da ostajajo sredstva iz prirejanja iger na srečo namenjena prav za te namene.

Pri tem pa vedno poudarjamo, da socialna država ne temelji samo na socialnih transferjih, ampak tudi na socialnih pobudah ljudi, na njihovi samoiniciativnosti, sodelovanju in inovativnosti. Zato ste invalidi in invalidske organizacije, v katere se povezujete, zelo pomemben del v mozaiku slovenske razvojne politike.

Prek vašega kabineta in generalnega sekretarja ste seznanjeni, da Zveza paraplegikov Slovenije gradi svoj dom, kjer bomo lahko izvajali posebne socialne programe, obnovitveno rehabilitacijo in ohranjali svoje zdravje. Podobne ustanove, ki so namenjene najtežje gibalno oviranim invalidom, kot so paraplegiki in tetraplegiki, imajo že tudi druge evropske države. V okviru Generalnega sekretariata Vlade RS je bila imenovana medresorna komisija, ki je proučila vse možnosti za dokončanje doma. Kje vidite

možnost, da se k dokončanju izgradnje in agonije na področju financiranja Doma paraplegikov, ki traja že deset let, lahko vključi tudi Vlada RS, da projekt konča, in kdaj bo to storila?

Vašo željo po izgradnji doma, v katerem boste izvajali številne programe za paraplegike in tetraplegike ter druge težko gibalno ovirane invalide, poznam in tudi podpiram vaša prizadevanja za čimprejšnje dokončanje gradnje. Pravzaprav je bila posebna projektna skupina, v kateri so tudi vaši predstavniki, ustanovljena prav z namenom, da bi poiskali najbolj optimalno rešitev. Kot mi je znano, je ta že pripravila predlog rešitev s priporočilom, da se pri izbiri rešitve išče kombinacijo vseh možnih poti, ki upoštevajo tako potrebe financiranja dokončanja izgradnje kot tudi sofinanciranja izvajanja dejavnosti.

Z vami si želi Zveza paraplegikov Slovenije dobro sodelovati. Imate mogoče še kakšno sporočilo za naše paraplegike in tetraplegike?

Vztrajajte. Nikoli ne odnehajte. Bodite dovolj glasni. Skoraj vsak izmed nas je bil že v življenju postavljen pred dilemo »vztrajati ali se vdati«. S svojim pogumom, srčnostjo in pozitivnim odnosom do življenja številni izmed vas vsak dan dokazujete, da se splača vztrajati. Ni velik samo tisti, ki vedno zmaguje. Še večji je tisti, ki ga življenje pahne v preizkušnjo, vendar zbere voljo in pogum, da se dvigne in vztraja.

Slovenci smo v svoji zgodovini že velikokrat dokazali, da znamo biti solidarni s tistimi, ki jih je življenje postavilo pred težke preizkušnje. Mogoče je ta izraz solidarnosti še preveč vezan na kampanjske akcije. Želim si, da bi bolj postal splošno sprejeta, tradicionalna vrednota. Tudi Vlada Republike Slovenije bo še naprej podpirala pobude invalidov, saj smo prepričani, da lahko samo z medsebojno solidarnostjo gradimo družbo blagostanja in odpiramo vrata v prihodnost tudi tistim, ki bi jim sicer invalidnost to lahko preprečila.

Pogovor pripravila Tina Pavlovič